

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om kreditforeninger.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2089, fremsættelsen i tidenden sp. 4451).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Chr. Rasmussen: Med dette lovforslag har den højtærede boligminister meget hurtigt imødekommet et ønske fra det folketingsudvalg, der for kort tid siden behandlede et lovforslag om statsgaranti for en ny 6 pct.s serie indenfor husmandskreditforeningerne.

Den foreslåede forhøjelse af lånegrænsen går ud på, at der i landbrugsejendomme kan udlånes indtil 25 000 kr. mod i øjeblikket 19 600 kr., altså en forhøjelse på 5 400 kr. Umiddelbart må denne forhøjelse forekomme tilfredsstillende, men man indfører imidlertid en ny bestemmelse om, at denne lånegrænse skal gælde 4 pct.s lån og sådan, at lånegrænsen nedsættes for hver halve procent, renten forhøjes. Det vil betyde, at grænsen for et 5 pct.s lån vil blive 22 100 kr. og for et 5½ pct.s lån 20 800 kr. Jeg tror i og for sig ikke, det bryder med den hidtidige praksis, men når jeg har visse betænkkeligheder ved det, skyldes det, at man ved denne grænse vil have svært ved, for ikke at sige vil være afskåret fra, at finansiere de ældre statshusmandsbrug ved ejerskitte, hvor statslånene, grundet på køberens manglende kvalifikationer i forhold til statshusmandsloven, bliver opsagt. Man må her tage i betragtning, at finansministeriet på dette område i mange år har fulgt en ret skarp linie, hvilket vel må anses for rimeligt, men der skal jo finansieres på anden måde. Jeg vil blot gøre opmærksom på, at det i mange tilfælde drejer sig om et byggelån varierende fra 8 000 kr. til 12 000—15 000 kr., hvor der forud findes en jordrenteforpligtelse eller et jordkøbslån af nogenlunde samme størrelse, det vil sige ca. 25 000—30 000 kr.; det vil, når kurserne tages i betragtning, betyde, at disse jævnt gode husmandsbrug vanskeligt kan finansieres af husmandskreditforeningerne.

Forhøjelsen af lånegrænsen for beboelses-

huse må vel i noget højere grad ses som et forretningsspørgsmål, men naturligvis må man også tage dette i betragtning. Husmandskreditforeningen har jo sine opgaver, men også sine bremseklodser. Foreningen har f. eks. gennem årene givet lån i mange gamle boliger rundt om i landet, lån, hvis størrelse går helt ned til 1 000—1 500 kr. Det er klart, at sådanne små lån er ret dyre at administrere, hvorfor det også er nødvendigt, at der er en rimelig mulighed i det nye byggeri.

Jeg nævnte før bremseklodser. Jeg tænker her på, at husmandskreditforeningerne ikke er i stand til at give lån f. eks. i en boligforenings rækkehuse, hvis disse opføres på samme matrikelnummer uden særskilt matrikulering af hver enkelt grund.

Jeg er såvel for beboelseshuse som for landbrugsejendomme lidt betænkelig ved regulering ud fra 4 pct.s grænsen, ikke mindst fordi man i boligstøtteleven for kap. V. A.-huses vedkommende bruger 4½ pct.s lån som udgangspunkt. Jeg tør ikke indestå for, at de beregninger, jeg her har, er 100 pct. rigtige, men de 18 000 kr. i 4 pct.s serie skulle i 5 pct. give en lånegrænse på 15 900 kr. efter lovforslaget. Ved den regulering, der efter den nugældende lov skulle finde sted den 1. april 1957, skulle 4 pct.s serien give en lånegrænse på 16 100 kr.

Der er altså forskellige ting, som jeg mener man bør se på i et udvalg. Noget peger i hvert fald i retning af, at de foreslåede lånegrænser er lige lave nok.

Jeg skal herefter gøre et par enkelte bemærkninger til de andre ændringer, som foreslås i kreditforeningsloven. Den udvidelse af Københavns kreditforenings arbejdsområde, som foreslås, finder jeg helt naturlig. Denne kreditforenings væsentligste opgave er jo finansiering af det store byggeri, et byggeri, der i de omhandlede kommuner i de allerseneste år har været ude for en kæmpeudvikling, en udvikling, der i høj grad har beskæftigelsesmæssig tilknytning til Storkøbenhavn.

Lad mig endelig om det tredje spørgsmål: slettelse af udlånsgrænsen for den industrielle kreditforening, sige, at det forbavser mig egentlig, at man hidtil har haft en sådan grænse. Jeg er nemlig helt enig med handelsministeriet, når det siges i bemærkningerne til det foreliggende lovforslag, at

[Chr. Rasmussen.]

kreditforeningen ledes meget forsigtigt. Jeg tror, det gælder alle, både kredit- og hypotekforeninger.

Der er et gammelt ord, der siger, at folk bliver forsigtige med årene, og det kan naturligvis være meget godt, men når man indenfor visse af vore kreditinstitutioner har en aldersgrænse for lederne på omkring 90 år, er det et spørgsmål, om ikke denne forsigtighed får en vis slagside.

Jeg skal med disse bemærkninger på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag til hurtig og velvillig behandling.

Heilesen: Jeg finder, at der er en god saglig begrundelse for lovforslagets fremsettelse, og jeg vil gerne tilsige mit partis velvilje ved behandlingen af lovforslaget i et udvalg.

Thestrup: Jeg kan på mit partis vegne give tilslutning til det foreliggende lovforslag. Jeg vil også gerne tilsige mit partis velvillige behandling af enkelthederne i et udvalg.

Aage Fogh: Jeg vil gerne takke den højtærede minister for, at vi får lovforslaget så hurtigt frem, og udtrykke håbet om, at vi i et udvalg kan enes om enkelte ændringer, så vi kan få lovforslaget færdigbehandling i indeværende samling.

Jeg er ganske enig i lovforslagets bestemmelser angående Kreditforeningen af Grundejere i København og angående Kreditforeningen for industrielle Ejendomme. Såvidt jeg kan se, efterkommer lovforslaget helt, hvad de pågældende foreninger har ønsket.

Med hensyn til lovforslagets bestemmelser for husmandskreditforeningerne har jeg et par enkelte ting, jeg gerne vil drøfte i udvalget. For det første finder jeg, at de af den højtærede minister foreslåede grænser ligger lidt lavt. Jeg håber, at vi i udvalget kan enes om en forhøjelse. For det andet er jeg ikke ganske sikker på, om det

nye, der er kommet ind, at lånegrænsen bliver bestemt ud fra en 4 pct.s rente, er det rigtige at indføre i lovgivningen nu, om man ikke enten må undlade at fastsætte grænsen til 4 pct. eller også må sætte måleenheden ikke ved 4, men ved en højere procent.

Det er imidlertid altsammen mindre væsentlige ting, som vi kan se på i udvalget. Jeg håber, at slutresultatet må blive tilfredsstillende for husmandskreditforeningerne, der har en opgave at løse i den kommende tid.

Fuglsang: Også jeg vil gerne på mit partis vegne udtale min tilfredshed med det lovforslag, der her er fremsat. Både ordningen af Københavns kreditforenings udlånsområde og af husmandskreditforeningernes udlånsgrænse er jo tilstrækkeligt motiveret i lovforslagets bemærkninger, og hvis der skulle foretages visse små ændringer, vil det sikkert blive gjort i det udvalg, der, såvidt jeg skønner, vil blive nedsat.

Oluf Pedersen: Det foreliggende lovforslag svarer i alt fald delvis til ønsker, som jeg tidligere har givet udtryk for. Jeg siger delvis, fordi jeg synes, at grænsen er sat for lavt. Man regner med, at et husmandsbrug koster fra 60 000 til 80 000 kr., og at man i kreditforeningen kan låne op til 60 pct.; herefter burde den naturlige grænse i alt fald ikke være lavere end 36 000 kr. for husmandsbruget. Ja, jeg kunne endda sige, at jeg helst så, at man kom helt væk fra grænsen, og at man også gik bort fra statsgarantien, idet jeg mener, at statsgarantien er uden nogen som helst betydning. Jeg synes, at det er helt urimeligt, at vi skal have statsgaranti for de sikreste kreditforeningsobligationer, selvom jeg selvfølgelig ikke har noget imod, at det netop er de sikreste, da der jo derved også bliver mindre risiko for staten. Men jeg synes, at det er unødvendigt og overflødigt med statsgarantien, og at man til gengæld skulle være friere stillet med hensyn til grænserne.

Boligministeren (Kjærboel): Jeg takker de ærede ordførere for deres tilslutning til det foreliggende lovforslag.

Det ærede medlem hr. Chr. Rasmussen var inde på forskellige eksempler og beregninger, som han dog fremlagde med den tilføjelse, at det kunne jo være, at de ikke helt holdt stik. Det kan vi se på i det udvalg, som antagelig nu skal behandle lovforslaget.

Iøvrigt var man inde på, at grænsen var sat noget lavt, men jeg er villig til at forhandle om dette spørgsmål i det kommende udvalg og regner med, at vi skal kunne nå et resultat.

Jeg takker endnu en gang for velvillig tilslutning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Chr. Rasmussen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget angående forslag til lov om adoption har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 9. maj, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændringer i lov om kreditforeninger.

2) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om samordning af foranstaltninger for erhvervshæmmede.

3) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om offentlig forsorg (vedrørende hjælp til oplæring m. v.).

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om midlertidigt løntillæg m. v. til statens tjenestemænd m. fl.

5) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om Danmarks Biblioteksskole.

6) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om oprettelse af Statens kunsthåndværk og Eckersberg-Thorvaldsens fondet.

7) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om afgift for offentlig auktion m. m.

8) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om offentlig auktion ved auktionsledere.

Mødet hævet kl. 15³⁰.

102. møde.

Onsdag den 9. maj kl. 13.

Formanden: Folketingsmand Heilesen har meddelt mig, at han ønsker til forsvarsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren oplyse, i hvilket omfang reglementet for flyvevåbnet tillader piloter og mandskab at nyde spiritus og øl, og om der udleveres stærke drikke til mandskabet? Kan i forbindelse hermed ministeren tiltræde, at det siddende beværterlovsudvalg får til opgave at undersøge forsvarrets beværter- og markettenderiforhold?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Det er meddelt mig, at det ærede medlem hr. *Gottschalck-Hansen* ønsker at udtræde